

**OBRAZLOŽENJE
PRORAČUNA OPĆINE SLIVNO
ZA 2024. GODINU I PROJEKCIJE ZA 2025. I 2026. GODINU**

Temeljem članka 40. Zakona o proračunu (NN 144/21) općinski načelnik u zakonom određenom roku dostavlja Općinskom vijeću na usvajanje Prijedlog Proračuna Općine Slivno za 2024. godinu i projekcije proračuna za 2025. i 2026. godinu.

Prijedlog Nacrta Proračuna Općine Slivno za 2024. godinu i projekcije Proračuna za 2025. i 2026. godinu predlaže se za raspravu i donošenje uz napomenu da je napravljen uz primjenu:

- Zakona o proračunu (NN broj 144/21);
- Smjernica makroekonomске i fiskalne politike za 2024.godinu, „Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024.-2026. godine“ Ministarstva financija
- Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN broj 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20);
- Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (NN broj 26/10, 120/13 i 1/20);

Pri izradi prijedloga Proračuna Općine Slivno za razdoblje 2024. - 2026. godine pridržavali smo se osnovnih proračunskih načela i to:

- Zakonitosti
- Ispravnosti
- Točnosti
- Transparentnosti

Prihodi i primici proračuna su raspoređeni u proračunu po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima dok su rashodi i izdaci proračuna raspoređeni u proračunu prema proračunskim klasifikacijama te uravnoteženi s prihodima i primicima.

Sukladno Zakonu o proračunu, a na temelju Smjernica, Ministarstvo financija je sastavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. - 2026. (dalje u tekstu: Upute) te je sukladno njima sastavljen proračun.

Nakon izmjena Zakona o regionalnom razvoju, više se ne izrađuje plan razvojnih programa, nego umjesto toga Općinski načelnik donosi provedbeni program za četverogodišnje razdoblje.

Sukladno Odluci o udjelu sredstava fiskalnog izravnjanja za pojedinu općinu, grad i županiju u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnjanja u 2024. godini, udio fiskalnog izravnjanja za Općinu Slivno iznosi 0,000315594419809642% od ukupne količine sredstava. Na ovaj način Općini Slivno se omogućava osiguravanje prihoda za obavljanje zakonom propisanih poslova.

Kod planiranja rashoda i izdataka prvo su planirane tekuće obveze te obveze po potpisanim ugovorima koje terete Proračun kako u tekućoj, tako i u idućim godinama. U proračunu se prihodi i primici koji pripadaju Općini Slivno, kao i svi njihovi rashodi i izdaci za pojedine namjene, iskazuju po bruto-načelu.

Sredstva proračuna koriste se za financiranje rashoda, funkcija i programa u visini utvrđenoj proračunom.

Sukladno članku 28. Zakona o proračunu, Proračun Općine Slivno za 2024. godinu sastoji se od Općeg i Posebnog dijela: Opći dio proračuna čine Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Izvori financiranja planirani Proračunom za 2024. godinu jesu:

I. Prihodi i primici - čine ih prihodi od poreza, potpore, prihod od imovine, prihodi po posebnim propisima, prihodi od prodaje nefinancijske imovine.

Sredstva su planirana u visini od 1.655.550,00 EUR, prihodi i izdaci po grupama utvrđuju se u bilanci prihoda i primitaka a odnose se na:

BROJ KONTA	VRSTA PRIHODA / PRIMITAKA	PLAN (€) 2024
UKUPNO PRIHODI / PRIMICI		1.655.550,00
6 Prihodi poslovanja		1.610.550,00
61 Prihodi od poreza		846.900,00
63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna		499.800,00
64 Prihodi od imovine		73.590,00
65 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada		190.060,00
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi		200,00
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine		45.000,00
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine		45.000,00

II. Planirani manjak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 41.520,00 EUR.

III. Rashodi i izdaci - čine ih rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine. Sredstva su planirana u visini od 1.655.550,00 EUR, a odnose se na:

BROJ KONTA	VRSTA PRIHODA / PRIMITAKA	PLAN (€) 2024
	UKUPNO RASHODI / IZDACI	1.655.550,00
3 Rashodi poslovanja		857.350,00
31 Rashodi za zaposlene		123.000,00
32 Materijalni rashodi		255.064,00
34 Finansijski rashodi		1.450,00
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade		79.000,00
38 Ostali rashodi		398.836,00
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine		798.200,00
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine		798.200,00

Rashodi se raspoređuju po nositeljima, programima, korisnicima i posebnim namjenama.

Programom građenja komunalne infrastrukture na području Općine Slivno u 2024. godini utvrđuje se komunalna infrastruktura koja će se graditi u 2024. godini sukladno odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programom se na temelju planiranih zadataka i mjera utvrđenih na području prometne i komunalne infrastrukture, a u skladu s predvidivim sredstvima i izvorima financiranja, određuje građenje komunalne infrastrukture: nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, javne zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, javna rasvjeta i groblja.

Programom održavanja komunalne infrastrukture određuje se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima i finansijska sredstava potrebna za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Ovaj Program obuhvaća:

1. održavanje nerazvrstanih cesta (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima - redovito održavanje, kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa - izvanredno održavanje, a u skladu s propisima kojima je uređeno održavanje cesta

2. održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila (održavanje i popravci predmetnih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost)

3. održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda)

4. održavanje javnih zelenih površina (košnja, obrezivanje i sakupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina)

5. održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene (održavanje, popravci i čišćenje tih građevina, uređaja i predmeta)

6. održavanje groblja (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja).

7. održavanje čistoće javnih površina (čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada koje je nepoznata osoba odbacila na javnu površinu ili zemljište u vlasništvu Općine Slivno).

8. održavanje javne rasvjete (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije za rasvjetljavanje površina javne namjene i svečana prigodna rasvjeta).

Programom održavanja nerazvrstanih cesta utvrđuju se radovi koji će se obavljati u 2024. godini. Radovi na održavanju nerazvrstanih cesta, dijele se na redovno održavanje i izvanredno održavanje. Redovno održavanje čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom većeg dijela ili cijele godine na cestama, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima, a obuhvaća: mjestimični popravci kolnika, trupa ceste, potpornih i obložnih zidova i objekata na cesti, nasipavanje ceste šljunkom, kamenom i drugim materijalom, čišćenje kolnika, zaštita kosina nasipa usjeka i zasječka, postavljanje uređaja, zamjena i popravak prometne signalizacije i ostale opreme ceste, košenje trave i održavanje zelenih površina na cestovnom zemljištu, održavanje bankina te drugi slični radovi na cesti. Izvanredno održavanje cesta povremeni su radovi, a obavljaju se radi mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa, a obuhvaća: uređenje raskrižja u cilju poboljšanja sigurnosti, protočnosti prometa,

sanacija kolnika nakon radova na komunalnoj infrastrukturi, obnavljanje i zamjena kolničkih zastora, cestovnih rubnjaka, ublažavanje oštrih krivina, uređenje poprečnih nagiba, izgradnju stajališta uz cestu i obnavljanje i zamjena propusta.

Programom javnih potreba u kulturi, religiji i ostalih aktivnosti udruga građana i drugih organizacija civilnog društva utvrđuju se aktivnosti, poslovi i djelatnosti s ciljem promicanja kulture, ostalih aktivnosti udruga građana, te unapređivanja kulturnog i društvenog života Općine Slivno.

Javne potrebe u kulturi i aktivnosti za koje se sredstva osiguravaju iz općinskog proračuna jesu manifestacije u kulturi i aktivnosti udruga koje svojim radom pridonose razvitu i promicanju kulturnog i društvenog života od interesa za Općinu Slivno.

Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna Općine Slivno jesu - poticanje i promicanje svekolikog sporta na području Općine kroz finansijsku potporu za djelovanje sportskih udruga, sudjelovanja u organizaciji i pokroviteljstvu nad sportskim priredbama i natjecanjima, sportsko-rekreativnim aktivnostima građana, održavanjem i funkcioniranjem sportskih objekata, te ostale sportske aktivnosti i aktivnosti udruga koje svojim radom pridonose razvitu i promicanju sportskog i društvenog života od interesa za Općinu Slivno.

Programom socijalne skrbi utvrđuju se oblik, opseg i način ostvarivanja prava iz socijalne skrbi na području Općine Slivno. Svatko je svojim radom, prihodom i imovinom dužan pridonositi sprečavanju, otklanjanju ili ublažavanju vlastite socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova svoje obitelji, posebice djece i drugih članova obitelji koji se ne mogu sami o sebi brinuti.

Sukladno odredbama Zakonu o socijalnoj skrbi jedinica lokalne samouprave obvezna je u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje prava na pomoć za podmirenje troškova stanovanja. Jedinica lokalne samouprave može osigurati sredstva za ostvarivanje drugih prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj skrbi u većem opsegu, te druge vrste pomoći.

Cilj Socijalnog programa je sagledavanje potreba, te vrsta i oblika pomoći osobama u stanju socijalne potrebe na području Općine Slivno, kako bi se kroz proračun osigurala potrebna sredstva i odlukama odredili korisnici i prava po osnovi socijalne skrbi.

Programom socijalne skrbi nastavljaju se intervencije i pomoć najugroženijim građanima Općine Slivno i finansijska potpora djelovanju socijalnih i humanitarnih udruga, te udruge koje skrbe o stradalnicima Domovinskog rata. Programom socijalne skrbi za 2024. godinu, utvrđuju se slijedeći oblici socijalne skrbi.

1. Jednokratna socijalna pomoć - Jednokratna novčana pomoć može se odobriti samcu ili obitelji koji zbog trenutačnih okolnosti (npr. rođenja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarnih nepogoda ili drugih nevolja), nisu u mogućnosti djelomično ili u cijelosti zadovoljiti osnovne životne potrebe.

Jednokratnu novčanu pomoć odobrava Općinski načelnik, a može se odobriti do iznosa koji podmiruje potrebu.

2. Stipendije nadarenim studentima - Način, uvjeti kao i kriterij dodjele određen je Pravilnikom o stipendiranju studenata Općine Slivno.

3. Potpora novoupisanim prvoškolcima - Jednokratna novčana pomoć odobrava se prvoškolcima sa područja Općine Slivno.

4. Pomoć za novorođenu djecu -Jednokratnu novčanu pomoć za novorođenu djecu odobrava se novorođenoj djeci sa područja Općine Slivno, a sukladno Odluci o ostvarivanju prava na naknadu za novorođeno dijete u obitelji.

5. Sufinanciranje cijene prijevoza - Učenicima srednjih škola koji imaju prebivalište na području Općine Slivno, a pohađaju srednju školu u Pločama, Metkoviću i Opuzenu, subvencionirat će se 10% mjesечne preplatne karte za Ploče, Opuzen i Metković. Korisnici prava na subvenciju prijevoza su učenici srednjih škola neovisno o zanimanjima. Način i uvjeti ostvarivanja ovog prava propisuje se Odlukom o subvencioniranju prijevoza učenika srednjih škola.

6. Sufinanciranje rada ustanova i udruge socijalne i humanitarne djelatnosti - Za realizaciju dijela programa Crvenog križa, Udruge HIVDR-a Metković, Udruge veterana IV brigade, Udruge dragovoljaca veterana 2. bojne 116. brigade, Udruge roditelja i udovica poginulih branitelja Domovinskog rata Opuzen.

7. Potpora invalidima i hendikepiranim osobama - Za realizaciju dijela programa UOSI Prijatelj Metković te Udruge Leptirići.

8. Sufinanciranje rada udruga koje skrbe o umirovljenicima - Za realizaciju dijela programa Matice umirovljenika.

Pojedinačna prava iz ovog Programa osigurat će se isključivo osobama koje imaju prebivalište na području Općine Slivno. Program se provodi putem usvajanja proračuna, Odluka iz socijalne skrbi i drugih općih akata, te aktivnosti Općinskog načelnika, Jedinstvenog upravnog odjela na rješavanju pojedinačnih predmeta, te praćenja stanja njegove provedbe.

Jedinstveni upravni odjel Općine Slivno priprema proračun, godišnji i polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna te obavlja druge financijske poslove za načelnika.

Izvršno tijelo odgovorno je svojem predstavničkom tijelu za planiranje i izvršavanje proračuna, o čemu ga izvještava na način propisan ovim Zakonom. Odgovorna osoba jedinice lokalne i područne samouprave i proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovorna je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, odnosno finansijskog plana. Odgovorna osoba čelnik je

proračunskog i izvanproračunskog korisnika, Općinski načelnik i osoba na koju je ta ovlast prenesena njegovom odlukom.

Realizacijom ovakvog Proračuna nastaviti će se s izgradnjom komunalne infrastrukture, potaknut će se društveni život, potaknut će se mladi i demografija i omogućiti će se investicije na području Općine Slivno.

Na temelju navedenog, predlažem Općinskom vijeću na usvajanje Proračun Općine Slivno za 2024. godinu i projekcije proračuna za 2025. i 2026. godinu.

Podgradina, 15. studenog 2023. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA SLIVNO
OPĆINSKI NAČELNIK

NAČELNIK
Smiljan Mustapić, v.r.